N^ER 98

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Środę dnia 15 *Sierpnia v. s.* 1828 *Roku.*

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Nowiny Dworu d. 5 sierpnia.

Dzisia w niedzielę, z okoliczności wzięcia twierdzy *Karsu*, śpiewano uroczyste *Te Deum*, na złożenie dziękczynień, w kaplicy pałacu Taurykiego, w przytomności NAYJAŚNIEYSZEY CESARZOWEY JEYMOŚCI MATKI i JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI WIELKIEGO XIĄŻĘCIA NASTĘPCY. Członkowie rady, ministrowie, jenerałowie, dwór, ciało dyplomatyczne, znaydowali się na tém nabożeństwie. (*J. d. S. P.*)

Sankt-Petersburg dnia 6 sierpnia.

Dziennik Odesski, 28 lipca, ogłaszając przybycie JEGO CESARSKIEY MOŚCI do tego miasta, na fregacie *Flora*, 27 lipca, dodaje, że JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ, WIELKI XIĄŻE MICHAŁ, towarzyszy N. PANU.

Wczora, po odśpiewaném *Te Deum* w pałacu Tauryckim, wożone były uroczyście, po głównych ulicach tey stolicy, chorągwie i znaki dowództwa, wzięte na nieprzyjacielu w twierdzach *Karsu* i *Anapie*. Wieczorem miasto było oświecone. (*J. d. S. P.*)

Odessa 25 lipca.
(z Ruskiego Inwalida.)

D. 22 t. m., z okoliczności dnia uroczystego WYSOKICH IMIENIN NAYJAŚNIEYSZEY CESARZOWEY JEYMOŚCI WDOWY, i ICH CESARSKICH WYSOKOŚCI, WIELKICH XIĘŻNICZEK MARYI NIKOŁAJEWNY, MARYI PAWŁOWNY i MARYI MICHAŁÓWNY, w odeskiey soborney cerkwi odprawione było do Pana Boga nabożeństwo, za zdrowie i błogosławieństwo dla Nayjaśnieyszego Domu. Na tém nabożeństwie uroczystém znaydowali się tuteysi cywilni i woyskowi Urzędnicy. Po skończoném nabożeństwie CESARZOWA JEYMOŚĆ raczyła przyymować powinszowania osób, mających wstęp do Dworu. O godzinie 12, NAYJAŚNIEYSZA PANI raczyła udać się na daczę.

W godzinę, PP. Noworossyyski i Bessarabski Jenerał-Gubernator, Ober-Kamerher Hrabia *Litta* i Odeski Naczelnik miasta, przybyli na mieysce, gdzie postanowiono zbudować dom nowy dla odeskiego instytutu szlachetnych panien. Tam oczekiwali ich Członkowie kommissyi, zarządzającey tym zakładem, P. Dyrektorka jego i liczne wychowanice. Po odprawieniu zwyczaynych modłów, Protojerey tuteyszey soborney cerkwi, *Kunicki*, położył pierwszy kamień nowey budowy. Wszyscy przytomni z zadowoleniem czynili uwagę, że mieysce to dla domu instytutu jest przewyborne; w rzeczy samey, nie można było zrobić lepszego wyboru.

Rano jeszcze ogłoszono w mieście, że w majętności zaymowaney przez NAYJAŚNIEYSZĄ CESARZOWĄ będzie spalony fajerwerk: wcześnie przed nastaniem nocy zebrało się liczne zgromadzenie ludu, wszystkie wyniosłości były zajęte przez widzow. Rozmaitość ubiorów przechadzających się osób, po sadzie stawiła oku bardzo przyjemny widok.

— JO. Hrabina *Branicka*, Hrabia i Hrabina *Litta*, przepędziwszy kilka tygodni w Odessie, udali się wczora do Gubernii Kijowskiey.

— Statek parowy *Odessa*, mający służyć do kommunikacyi naszego miasta z *Krymem*, zdjęty został z kotwicy; ale działanie machiny zastanowiło się, kiedy dopłynął do majętności Hrabiny *Lanżeron*. Statek parowy powrócił do portu pod żaglem. Inżynier *Kummin*, przysłany tu od P. *Berda*, przekonał się, że w nim zepsuta jest rura, służąca do powietrza. Takowe uszkodzenie będzie wkrótce naprawione i spodziewamy się, że tak pożyteczne przedsięwzięcie będzie uskutecznione we 3 lub 4 dni. W liczbie passażerów na statku parowym znaydował się Hrabia *Witt*.

Tyflis d. 11 lipca.

D. 5 lipca przybył tu z S. Petersburga, Rossyyski Minister Pełnomocny przy Dworze Perskim, Radca Stanu *Grybojedow*. (*R. I.*)

Tyflis d. 19 lipca, o godzinie 5tey zrana. W tey chwili otrzymano wiadomość o wzięciu d. 15 lipca twierdzy *Poti*. Szczegóły zdobycia tego ważnego punktu nad morzem *Czarném*, będą udzielone wnet po otrzymaniu o niem wiadomości urzędowych. (*Gaz. Tyfl.*).

Twierdza Kars d. 23 czerwca.

Kars jest jedną z naypierwszych twierdz Azyatyckich, a osobliwie dla mieyscowego położenia. Grube mury kamienne we trzy rzędy, z wieżami, zbudowanemi w kształcie bastyonow, otaczają miasto i część przedmieścia, i znaydują się pod obroną cytadelli, leżącey na wysokiey skale i jedney obwarowaney górze, nazywaney *Karadagiem*; 151 armat bronią przystępu na wszystkie strony; grunt ziemi bardzo kamienisty przeszkadza robotom oblężenia; liczny garnizon podwajał środki obrony tey twierdzy i przedmieść, bronionych basztami, zbudowanemi nakształt bastyonów.

W dniu otrzymania wiadomości o wzięciu szturmem twierdzy *Kars*, obwożone były po mieście *Tyflisie* trofea, zabrane Turkom przez waleczne woyska oddzielnego Korpusu Kaukazkiego. W czasie tey uroczystey parady rozchodził się huk armat, który nie dawno ogłaszał nam zwycięztwa, otrzymane nad Persami.

Wiadomość ta przywieziona przez Adjutanta P. Dowodzcy Korpusu, Gwardyi Kapitana, *Opermana*, który przejechał tylko przez *Tyflis*, i zaraz ruszył daley z doniesieniem do JEGO CESARSKIEY MOŚCI.

Drugiego dnia w Soborze Syońskim odprawiono dziękczynne Bogu modły, w czasie których dano 101 wystrzałow z twierdzy Metechskiey. (*R. I.*).

Twierdza Kars dnia 30 lipca.

Dla zarządzania podbitego orężem Rossyyskim Paszaliku, przez P. Dowodzącego Oddzielnym Korpusem Kaukazkim, JW. Hrabię *Paskiewicza-Erywańskiego*, mianowany został 28 czerwca Rząd Tymczasowy. Sprawującym obowiązki Naczelnika Paszaliku Karskiego, Prezydentem Rządu i Dowodzącym woyskami w twierdzy *Kars*, naznaczony Półkownik półku Chersońskiego grenadyerskiego Xiążę *Bekowicz-Czerkaski*; sprawującym obowiązki Komendanta Karsu, Policmeystra i Członkiem Rządu, Major półku Krymskiego pieszego *Welentij* i Naterbursk iego półku pieszego

Major *Żyliński*, naznaczony także Członkiem Rządu.

Sztabs-Kapitan 24tey brygady artylleryyskiey *Horjaczka*, naznaczony Naczelnikiem artylleryi twierdzy, a porucznik Korpusu inżenierów, *Sichaczew*, Naczelnikiem inżenjerów.

Garnizon twierdzy składają następujące woyska: półk pieszy Krymski, 2gi batalion 39go półku strzelców i dwie setnie półku kozackiego *Izwałowa*.

Dla przywiedzenia do należytego stanu dział na Turkach wziętych, przedsięwzięto są jak nayskutecznieysze środki.

— *D. 9 lipca.* Podług otrzymanych dzisia w *Tyflis* wiadomości, główny działający oddział rozłożył się obozem pod *Karsem.* (*P. P.*).

Kijow dnia 17 lipca.

Niespodziewana wiadomość o przechodzie przez Kijow Gwardyi napełniła mieszkańcow radością nad wszelkie opisanie. Pałając miłością ku Cesarzowi i Oyczyźnie, pałali niecierpliwością widzenia wiernych obrońców swojego Monarchy, obrońcow wiary oyczystey, kwiat siły i potęgi narodowey; widzenia i oświadczenia im szczerey wdzięczności i miłości swojey. Serdeczna chęć każdego dawała się słyszeć w powszechnych wszędzie zapytaniach: czy prędko zobaczymy naszych bohaterów? Nakoniec, spełniło się niecierpliwe życzenie mieszkańcow Kijowa. Zobaczyli ich, jako jedynych gości swoich, i każdy, z żywém uniesieniem i pałającém uczuciem miłości, gotów był przyjąć w swoje objęcia; d. 18 czerwca, rano, o godzinie 5tey, rozszedł się dźwięk dawnych trąb wojennych kijowskiego korpusu zbroynego. Regimentarz z oddziałem kawaleryi, w starodawnym ubiorze wspaniałym, przeprawił się przez *Dniepr*, dla spotkania pierwszego, przechodzącego przez *Kijow*, półku Pawłowskiego Leyb-Gwardyi. Strudzeni niecierpliwem oczekiwaniem obywatele, spotykali go z uroczystém powitaniem i przeprowadzali do kwater, winszując wzajemnie przyiaciel przyjacielowi pożądanych gości. Niezmienne pałające uczucie patryotyczne, ożywiające serca obywateli Kijowskich, wierność i szczere przywiązanie do Cesarza i Oyczyzny, osobliwsza chęć i radość ich z oglądania obrońcow Kościoła i Oyczyzny były przy tém zdarzeniu do nieopisania. Tymto sposobem starożytne Rycerstwo Kijowskie, w zupełnym ubiorze uroczystym, przy odgłosie trąb i kotłow, ze swojemi chorągwiami, wśród niezliczonego zebrania ludu, spotykało ciągle od pory do pory, (od 18 czerwca do 6 lipca), wchodzące do miasta *Kijowa* półki Leybgwardyi: Pawłowski, Izmayłowski, konną i pieszą Artylleryą Leyb-gwardyi, Grenadyerski, Siemionowski, Moskiewski, Preobrażeński i Kompanią rakiet Kongrewskich, i każdy wojownik, wchodząc do starożytney Stolicy Rossyi, znaydował dla siebie otwarte serca i pokoy. D. 26 półk leyb-grenadyerski, równie jak i wszystkie inne, był spotkany przez Kijowskiego Wojennego Gubernatora, Jenerała-Porucznika *Zeltuchina*, byłego Dowódzcy tego półku. Drugiego dnia, po zmianie straży, tenże JW. Gubernator Wojenny czestował go obiadem, przygotowanym w sadzie gymnazyalnym; przy czém się znaydowali, sam P. Wojenny Gubernator, Jenerałowie i Officerowie. Przy każdém spełnianiu za zdrowie Cesarza Jegomości i Nayjaśnieyszey Familii rozchodziło się głośne Ura! Liczne zebranie wszystkich stanow tłumnie się cisnęło, pragnąc kosztować roskoszy w widoku uroczystym, wspaniałym obrazie, widoku wesela walecznych, i hucznych okrzykach tryumfujących wojowników; w ogulności, uniesienia powiększyły się, kiedy zupełnie zadowoleni i wdzięcznością napełnieni Grenadyerowie, w naywyższey serca radości, umieli godnym sposobem podziękować P. Wojennemu Gubernatorowi, przy nieustannem wszystkich głośnem ura! Naczelnicy weselili się z całey duszy, lud nie znaydował słów do wyrażenia swoich uniesień. Grenadyerowie pokazali dostatecznie, jak umieją cenić i czuć miłość i dobroć serca. W ciągu przechodów wszystkich półkow Gwardyi, wspaniałe bale trwały nieprzerwanie w *Kijowie* i nieustannie brzmiała muzyka: to w domu P. Wojennego Gubernatora i Marszałka Gubernialnego, to w sali Klubu i wspaniale illuminowanym sadzie Cesarskim. Przez gościnność zaś Woyta Kijowskiego i dobrowolną zgodę całego zgromadzenia obywateli, dano każdemu żołnierzowi wszystkich półkow przechodzących i rot artylleryyskich, po funcie mięsa i porcyi wódki. Nakoniec do głębi serca przejęci obywatele przeprowadzali swoich gości, i radują się z całego serca, że okazanie przez nich troskliwey pieczołowitości swojey i przez zewnętrzne przyjęcie i uczestowanie, oraz przez wewnętrzne uczucie miłości i wdzięczności, nie zostało próżnem; przeprowadzając wojowników w szczeremi życzeniami sławy i wielkości, w zawodzie woyskowym, słyszeli oświadczenia szczerey podzięki i wdzięczności walecznych rycerzy. (*G. S. P.*)

Teodozya d. 26 czerwca:

Przed kilku dniami przywiedziono do tuteyszey kwarantanny, na 2 fregatach, 575 jeńców Tureckich, z liczby zabranych przy zdobyciu twierdzy *Anapy*; z teyże liczby przywieziono ztamtąd także, na 1 fregacie i 3 mnieyszych statkach, jeszcze 578 ludzi; w liczbie tych ostatnich w jeństwo zabranych znayduje się syn *Anapskiego* Baszy *Szatyr Oglu-Ban-Basza Elim-Bey*, i do 18 tureckich oficerów. (*G. S. P.*)

Żytomierz d. 8 lipca.

Od dnia 21 czerwca zaczęły przechodzić woyska Leyb-Gwardyi przez nasze miasto, przy niezliczoném zgromadzeniu ludu. Każdy usiłował widzieć mężnych wojowników, kwiat synow Rossyi. D. 21 rano, o godzinie 9, wszedł batalion pionierów Leyb-Gwardyi; d. 22, o godzinie 7 zrana, szwadron saperów i morski ekwipaż; 25 o godzinie 4 rano Leyb-Gwardyi półk finlandzki; 27 o godzinie 9 zrana, Leyb Gwardyi półk strzelców; 29, Leyb-Gwardyi półk kozacki; 1 lipca, o teyże godzinie Leyb-Gwardyi półk strzelców konnych; 3 d., o godzinie 9 zrana, Leyb Gwardyi półk huzarski; 5 o godzinie 9 rano, Leyb-Gwardyi półk ułański, i 7 o godzinie 11, rano, Leyb-Gwardyi półk dragoński. Wszystkie to woysko, na drugi dzień rano, wystąpiło i miało dniówkę w miasteczku *Kodni*, w odległości od *Żytomierza* 24½ wiorst, w majątku P. Rzeczywistego Radcy Stanu, *Korzeniewskiego*, i czestowane było w jego domu. Woysko to przechodziło przez *Żytomierz* w naylepszym porządku z chorągwiami i muzyką. Każdy się dziwił: to wspaniałemu widokowi wojowników, to piękności ich mundurów, to wybornym koniom, i z całego serca życzył im naylepszych powodzeń w zbieraniu laurow na polu sławy. Woyska te, uprzeymém postępowaniem, na zawsze zostawiły w sercach mieszkańców tuteyszych nayserdecznieysze o sobie wspomnienie. (*G. S. P.*).

FRANCYA.

Paryż dnia 28 lipca.

(Journal de St. Petersbourg).

Jakeśmy oświadczyli, pośpieszamy dać poznać naszym czytelnikom, w następującym wyciągu, raport P. *Girod de l' Ain*, względnie propozycyi P. *Labbey de Pompières*.

P. *Girod de l' Ain*, zdający raport, zabiera głos. Zacny ten członek, wprzód, nim wszedł w szczegóły swojego raportu o pracach kommissyi, czyni uwagi ogólne o odpowiedzialności ministeryalney i o prawie, danem izbie przez kartę, oskarżania ministrów i pociągania ich przed izbę parow, która jedna ma prawo ich sądzenia. Mówca oświadcza potém, że kommissya zaczęła swoje obrady od śledzeń naydokładnieyszych, i że się starała sprawdzić fakta, za pomocą komunikacyi urzędowych i prywatnych, prosząc rządu o dokumenta, oczekując deklaracyy, z warunkiem odniesienia się w tém do izby, jeśliby tego była potrzeba. Co do sposobu obrad, szanowny zdający sprawę uważa, że kommissya, daleka od roztrząsania faktow oddzielnie i samych w sobie, albo śledzenia, azali, połączone z sobą, nie tworzą jakiego systematu u-

łożonego w tym lub owym interesie, pod takim lub takim charakterem, ograniczyła się samém jedynie rozważeniem oskarżenia, o zdradę i nadużycia przeciw dawnemu ministeryum. Prerogatywa królewska, mówił daley, ta prerogatywa, tak potrzebna, powinna bydź zawsze szanowaną; lecz ona zachowuje całą moc swoję, mimo oskarżenie ministrów, którzy radzili jey użycia. Król może rozwiązać gwardyą narodową; jest to akt, który należy do prerogatywy, i który powinien być szanowany. Ale minister jest odpowiedzialnym za doradzenie użycia tey prerogatywy królewskiey. Po tych nieodbitych uwagach, P. *Girod* przystępuje do szczegółow swego raportu.

W ciągu naszych pierwszych posiedzeń, powiada on, prosiliśmy P. Ministra spraw wewnętrznych o wiadomości, tyczące się urządzenia licznych korporacyy, jezuitów, missyonarzów, kapucynów i innych zakonow,za ostatniego ministeryum, wiadomości względnie okolnikow i innych instrukcyy, tyczących się wyborow; P. Ministra sprawiedliwości: o raportach poprzedniczych przedstawionych Królowi dla wyłożenia pobudek potrzeby cenzury, i o prawidłach danych cenzorom; P. Ministra finansow: o urządzeniach względem uposażenia izby parów, tudzież o nagrodach dla wielu parow w szczególności; o ustąpieniu gruntow dla Kalwaryi i wielkiey Kartuzyi w Grenoblu, należących do dóbr skarbowych; o bezpłatném porto dla wielu dziennikow, xiążeczek i pisemek, o uwolnieniu od stempla gazety francuzkiey; o przywróceniu majątku Fénestranges, należącego dawniey do domu Palinakow; P.Strażnika pieczęci względem okoliczności, aresztowania półkownika *Caron*; P.Strażnika pieczęci i P.Ministra marynarki, o wiadomości względnie wywiezienia i uwięzienia samowolnego wielu mieszkańców Martyniki; P. Strażnika pieczęci o pensyach i nagrodach, zaassygnowanych przez jego poprzednika do kasy pieczęci tytułow; P. Ministra spraw wewnętrznych względem rapportu, który poprzedził rozwiązanie gwardyi narodowey paryzkiey i t. d.

Gdy odpowiedzi, otrzymane przez kommissyą, na te wszystkie żądania, były, po większey części, bardzo mało zaspakajające, osądziła za powinność uwiadomić o tém natychmiast Izbę; lecz, powiada mówca, szukając zasad naszego przekonania w wyznaniu publiczném, w aktach autentycznych, i wiadomościach ogólnych i szczególnych, któreśmy mogli zebrać, doszliśmy do sprawdzenia summarynego faktow, przewidując odtąd, że moglibyście uczynić z niego przedmiot instrukcyi obszernieyszey, a co do rozwiązań, którebyśmy dali na pytania, jakieby nam zadano, odnosząc już nas w myśli naszey do tey części, która zdawała się bydź nieuniknioną.

Takto więc większość kommissyi uznała w istocie: 1 że zakonnicy nie byli wezwani do Francyi tajemnie, przez ostatnie ministeryum; 2. że byli jezuici we Francyi; 3. że ci jezuici byli tolerowani przez ostatnie ministeryum: 4. że ta tolerancya była przeciwna prawom, w tém, że jezuici oświadczyli, przez znaki i akta zewnętrzne, że ich exystencya jest korporacyą: 5. że była, ze strony ostatniego ministeryum, protekcya dla jezuitów, jako korporacyi zakonney; 6. że zaszło nadużycie w pewney liczbie wyborow, w 1824 i 1827; 7. że do przywrócenia cenzury, w 1824 i 1827, nie było ważnych okoliczności, któreby czyniły momentalnie niedostatecznemi środki ustanowione zabezpieczenia i powściągnienia 8. że ostatnie ministeryum nie było przychylny dla protestantow; 9. że były postanowienia samowolne i naganne ze strony ministeryum ostatniego; 10. że było trwonienie majątku publicznego z przyczyny woyny Hiszpańskiey: 11. że rada, podana względem mianowania: 76 nowych parow, w 1827, była przeciwną interessom korony i kraju; 12. że postępek administracyi względem zaburzeń w Paryżu, 19 i 20 listopada, był godnym nagany; 13. że wielu mieszkańców Martyniki było uwięzionych samowolnie i zesłanych do Senegalu; 14. że odesłanie do sądu kassacyynego papierow tych mieszkańców, którzy się w nie opatrzyli, było nieprawnie opóźnione kilką miesiącami: 15. że aresztowanie półkownika *Caron* poprzedziły, towarzyszyły i nastąpiły obeyścia się naganne 16. że były ze strony ostatniey administracyi nadania pewnych praw i pewnych użytkow, należących do kraju, na rzecz Kartuzow w Grenoblu i Trappistow w Meilleraie, i że inne jeszcze nadania były pierwiey uczynione dla Kartuzow w Grenoblu.

Co do rozwiązania gwardyi narodowey paryzkiey, kommissya zgłaszała się do szefow tey gwardyi, jakoteż do osób orszaku królewskiego, podczas rewii 29 kwietnia r. 1827, w celu otrzymania od nich wiadomości naypewnieyszych. Zacny referent przebiega tu wielką liczbę oświadczeń, uczynionych w tym przedmiocie przez osoby wyżey wspomniane, z których jedne, jak *np* Xiążę *Reggio*, oświadczyły, że to tylko mogą powiedzieć, o czém wszyscy wiedzą, gdy drugie nie chciały dać objaśnień żądanych, nie będąc do tego uprzednio upoważnionemi przez swoje zwierzchności. Wice Hrabia Sambucy odpowiedział jednak, że, wyłączywszy jeden okrzyk naganny, który wyszedł ze środka drugiego szeregu, wszystkie gwardye narodowe okazały wielki zapał w obecności Jego Królewskiey Mości. Przytém sądził być potrzebną i tę uwagę, że tłum motłochu, który był już widziany za orszakiem na Polu-Marsowém, stanął wprost naprzeciw Xiężen, tak, jednak, żeby był zakryty przez kolumnę maszerującą, co właśnie mogło przyłożyć się do obwinienia gwardyi narodowey o te okrzyki, które wychodziły tylko od ludzi tego tłumu, wcale nienależących do gwardyi narodowey.

Hrabia Excelmans, potwierdzając toż samo, oświadczył prócz tego, iż słyszał rozmawiające osoby, które były blizko P. Marszałka Xcia *Reggio*, iż on odebrał od Króla rozkaz, izby wygotował rozkaz dzienny, dla oświadczenia królewskiego zadowolenia z rewii.

Takie są, Mości Panowie, mówił daley mowca, oświadczenia osób, na wysłuchaniu których sądziliśmy, iż potrzeba nam poprzestać, względnie rozwiązania gwardyi narodowey paryzkiey.

Odnosząc się do porządkow praw exystujących, i nie tracąc z uwagi tego, iż tylko dla przyjęcia lub odrzucenia oskarżenia, mamy rozgatunkować te fakta, założyliśmy i rozwiązaliśmy następujące zapytania.

1. Czy jest zdrada albo nadużycie podług wyrazow karty, w akcie tolerancyi i protekcyi, wyświadczoney Jezuitom przez ostatnie ministeryum?

Dway członkowie głosowali *negative* z następujących pobudek:

„Sądzimy, że tolerancya Jezuitow przez dawne ministeryum jest zgodna z wolnością cywilną i religijną; że biskupi mieli prawo powierzać im małe seminarya; następnie więc niema w tém zdrady."

Jeden z członków głosował *negitave* z pobudek następujących.

„Jezuici ponieważ byli już osiedli we Francyi przed promulgacyą karty, ministeryum przeto dawnieysze nie może być oskarżone że tolerowało ich exystencyą, kiedy oni byli podległymi biskupom. Nieznayduję tu ani zdrady ani nadużycia.

Jeden z członkow głosował *negitave* z pobudek następujących: „Słabością jest, nieroztropnością, czynem nawet bardzo nagannym, protekcya wyraźna lub niepewna, dana zgromadzeniu nieuznanemu przez prawo; lecz nie mogę widzieć w tey tolerancyi albo protekcyi czynu zdrady, o którą oskarżenia nie potrafiłbym skąd inąd oprzeć na żadnym texcie prawa.

Dwóch członków głosowało *affirmative* z pobudek następujących:

„Tak, jest zdrada, podług wyrazow karty, jako zgwałcenie praw, więcey, jako protekcya i zachęcenie dane korporacyi, podległey Monarsze obcemu, jemu zaprzysięgłey, i wyznającey zasady przeciwne władzy prawego Monarchy i podkopujące bezpieczeństwo tronu, wolności narodu i instytucyy, które tę wolność zabezpieczają. Jest zdrada, jako oddanie edukacyi i uczenia młodzi takiey korporacyi, wprost prze-

(*)

ciw prawom uniwersytetu, kiedy monopolium, postanowione przez te prawa, mocno się sprzeciwiało wszelkiemu innemu urządzeniu edukacyi, a następnie uczenie nie było wolne. Jest nadewszystko zdrada od czasu, jak dawne ministeryum miało termin zamierzony przez sąd Królewsko-Paryzki i Izbę Parow, i kiedy ono przez te władze było uwiadomione, iż protekcya, dana Jezuitom, była zarodem nieżyczliwości, narażającey nietykalność dynastyi i ufność, tak potrzebną i tak pożądaną, narodu w swoim Królu."

Jeden członek zakończył, jako więcey wiadomy, z pobudek następujących." Rozumiem, że nie mogę głosować o oskarżenie, nie wysłuchawszy oskarżonych, albo nie dozwoliwszy im czasu, do wytłumaczenia się. Przeto prosiłbym, aby dawni ministrowie byli przywołani, jeżeli tylko nie zgodzono się na to, iżby nie zasięgać od nich wiadomości, kiedy liczne dopraszywania się kommissyi zostały bez skutku. Dodaję, iż, abym dał zdanie o kryminalności czynu, o który rzecz idzie, potrzebuję objaśnień punktow następujących; to jest: 1. Jaka jest w królestwie liczba i natura ustanowień, zależących od towarzystwa, zowiącego się Jezusowem; 2. Czy towarzystwo Jezuitow wyznaje jeszcze też same zasady, jakie wyznawało przed swojém wygnaniem z królestwa; 3. Czy protekcya, wyświadczona Jezuitom przez ostatnie ministeryum, była zupełnie bierną, to jest, czy ograniczyła się dozwoleniem niewykonywania praw, albo czy, przeciwnie, zależała na wsparciu rzeczywistem, a osobliwie w szafowaniu pieniędzy lub faworow.

P. zdający sprawę wykłada daley zapytania o zdradę i nadużycia w faktach następujących: Podeyścia elekcyyne.— Przywrócenie cenzury w 1824 i 1827.— Samowolne zrzucania.— Trwonienie majątku publicznego z przyczyny woyny hiszpańskiey. — Systemat, który nastąpił z Hiszpanią— Rozwiązanie gwardyi narodowey paryzkiey. — Nominacya 76 nowych parow.— Zamieszki na ulicy St.-Denis. — Nadania uczynione Kartuzom w Grenoblu i Trappistom w Meilleraie. — Zesłanie ludzi kolorowych z Martyniki.— Aresztowanie półkownika Caron.

Nakoniec, mówi P. zdający raport; większość kommissyi uznała:

1. Że zakonnicy nie byli wezwani sekretnie do Francyi przez ostatnie ministeryum. 2. Że tolerancya i protekcya wyświadczona Jezuitom przez ostatnie ministeryum były przeciwne prawom; 3. Przywrócenie cenzury w 1824 i 1827, nie było wskazane przez ważne okoliczności, jakich wymagało prawo; 4. Że nie było żadney nieżyczliwości ze strony ostatniego ministeryum, względem protestantow; 5. Że zrzucenia były samowolne i naganne przez ostatnie ministeryum; 6. Ze było trwonienie majątku publicznego z okoliczności woyny hiszpańskiey; 7. Ze, co do kwestyi, czy to trwonienie majątku publicznego należało przypisać ostatniemu ministeryum, i czy systemat polityczny, którego się trzymało względem Hiszpanii, był przeciwny interesom Francyi; w tém zbywało Kommissyi na dostatecznych objaśnieniach; 8. Ze danie rady względem mianowania 76 parow, w 1827, było przeciwné interesom korony i kraju; 9. Że postępek ministeryum co do zamieszek w Paryżu, 19 i 20 listopada, był nagannym; 10. Ze wielu mieszkańców Martyniki było uwięzionych samowolnie i zesłanych nieprawnie do Senegalu; 11. Że odesłanie do sądu kassacyynego papierów tych obywateli, którzy się niemi opatrzyli, było nieprawnie zwlekanem przez kilka miesięcy: 12. Że aresztowanie półkownika Caron w Battenheim, poprzedziły, towarzyszyły i nastąpiły fakta nagsune; 13. Że było, ze strony ostatniego ministeryum, ustąpienie pewnych praw i pewnych użytków należących do kraju, na rzecz Kartuzow w Grenoblu i Trappistów w Meilleraie, i że inne nadania były uprzednio czynione Kartuzom w Grenoblu.

Względem zapytania, czy była zdrada lub nadużycie, podług wyrazow karty, w tych faktach, równie jak i w radzie daney na rozwiązanie gwardyi narodowey paryzkiey, większość kommissyi głosowała negative; względem podeyść elekcyynych 1824, samowolnych i nagannych zrzuceń, i postępku z mieszkańcami Martyniki; i nadań uczynionych, Kartuzom i Trapistom, uważając w tém tylko zdradę. We względzie wszystkich innych czynow, nie było większości na zapytanie o zdradę i nadużycia; głosy się podzieliły między negatywy, affirmatywy i żądania obszernieyszych objaśnień.

W tym stanie rzeczy, zostawało nam uczynić wnioski, które powinny były WPP. bydź przedstawionemi, i na skutek tego, pierwsze nasze zapytanie było takie:

Czy ma bydź zaproponowano izbie, wyrzec, iż oskarżenie ma mieysce?

Trzey członkowie odpowiedzieli *nie.*

Dway odpowiedzieli *nie, z zastrzeżeniem nagany.*

Czterey członkowie odpowiedzieli *tak z zastrzeżeniem śledzenia.*

Z tego, że większość głosow stanowiła nie proponować izbie przypuszczenia teraz oskarżenia, nie wypada bynaymniey, iżby kommissya nie mogła uczynić wniosku do obszernieyszey instrukcyi, czy stanowienie o rzeczywistości tych czynow nie wymagało owszem tey instrukcyi, zwłaszcza, że dway członkowie, którzy na pierwsze pytanie głosowali negative, z zastrzeżeniem nagany, sami uznają że karta nie pozwalała izbie przypuszczać nagany, i że dla tego my nie mogliśmy jey tego zaproponować? Zresztą podług decyzyi głosowania o kwalifikacyi czynow, kommissya nie mogła narażać się o kwestyi, jaki był ow, lub jacy byli owi z członków ostatniego ministeryum, którym każdy z tych czynow był przypisywany, i ta kwestya, bardzo ważna w interessie sprawiedliwości, mogła bydź tylko rozwiązana za pomocą obszerney instrukcyi; nakoniec, wypadało osądzić, czy postępki, których, dla niedostatku objaśnień i czasu dostatecznego, nie mogliśmy roztrząsnąć, i których wskazania są opisane w inwentarzu, o którym mówiliśmy, mają stanowić przedmiot instrukcyi.

Następnie więc, Mości Panowie, mamy honor proponować Izbie:

Oświadczyć, że potrzeba wyśledzenia względem oskarżenia o zdradę i nadużycia, zarzucanego członkom ostatniego ministeryum.

AUSTRYA.

Wiedeń d. 8 sierpnia.

Hrabia *Leon Potocki*, Poseł Cesarsko-Rossyyski przy Dworze Portugalskim, przybył z *Izmaiłowa* do tuteyszey stolicy.

List kupiecki donosi o mających się rozpocząć układach między Portą za pośredoictwem dwóch wielkich Mocarstw. Mocarstwa te żądają przedewszystkiem, jako główny warunek do rozpoczęcia układów, ażeby Turcy z kilku twierdz ustąpili.

W Bannacie panują choroby zaraźliwe, a w Dalmacyi ciągła susza. (z *Gaz. War.*).

Nowe Dzieła.

Dzieło pod tytułem: *Początki Architektury przez Professora Podczaszyńskiego*, Część Isza in 4to z 6cią tablicami figur na miedzi, wyszła z druku, i znayduje się do nabycia: w Wilnie; u Autora; w Xięgarniach JPP. Zawadzkiego i Glücksberga, i w Redakcyi Gazety Kuryera Litewskiego. Cena rubli 4 srebrem. W tychże mieyscach przyymuje się prenumerata na Część IIgą.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 15 Sierpnia w s. 1828 Roku.

1 Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż na uzyskanie skarbowych wydatkow i usatysfakcyonowanie skrzywdzonych przez grabież i kradzież osob, w sprawie rozboynikow Baranowskiego i Borodulina należących, dla uzyskania z szlachcica Wiłkomirskiego ptu Felixa Kossakowskiego ass. 519 rub. 8¼ kop. i sr. 11 rub. 37½ kop., oddany na publiczną przedaż folwark tego Kossakowskiego Normaynie, także w Wiłkomierskim pcie położenie mający, składający się, z jednego mieszkalnego i z 6ciu gospodarskich drewnianych zabudowań, trzech kontniczych chat, osadzonych za kontraktami przez szlachtę, 4 włoki ziemi obszerności, przynoszący rocznego dochodu w przeszłych latach od 36 do 70 rubli, a w 1827 roku 30 rubli, wciągu 10ciu lat wogóle 500 rub. sr., oceniony 640 rub.; a zatem życzący kupić pomieniony folwark, zechcą przybydź do tego Rządu dla targow na naznaczone terminy: 1szy 4, 2gi 5 następującego września, a 3ci ostateczny we 3 miesiące od dnia pierwszego wydrukowania tego ogłoszenia w S. Petersburskich albo Moskiewskich gazetach. Dnia 11 sierpnia 1828 r.

Assesor Józef Szulc.
Sekretarz Jamont.
Kollegialny Sekretarz W. Leonowicz.

---

1 Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu Czasowey Expedycyi ogłasza się, iż na uzyskanie pożyczoney przez żyda Jochela Mejerowicza Jochelsona z Wileńskiey Magistratury Powszechney Opieki summy wogóle 4,472 rub. 52 kop. sr. i 4,372 rub. ass., oddane przez tę Magistraturę trzy tego Jochelsona murowane domy w mieście Wilnie na Dominikańskiey ulicy położone, na publiczną przedaż we 4 miesiące od dnia pierwszego wydrukowania w gazetach obu stolic; a zatem życzący należeć do targow, zechcą przybydź do tuteyszey Magistratury, na mające się naznaczyć przez nią osobno uprzednie terminy. Dnia 11 sierpnia 1828 r.

Sowietnik Dmitrewski.
Sekretarz Sokołowski.
Naczelnik Stołu Konarzewski.

---

1 Litewsko-Wileńska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey będzie się przedawać przez aukcyą z publicznego targu oddany na ewikcyą i przeterminowany nieruchomy majątek obywatela Odstawnego Junkra Stefana Goleniszczewa Kutuzowa, położony w Wileńskiey gubernii w Trockim powiecie we wsiach: Maksimcach 26 i Wicianach 7, w ogóle 33 mężkiey płci dusz, zapisanych do rewizyi 1816 roku, z urodzonemi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią i wszelkiém na niey zabudowaniem; do czego naznaczono terminy do targow: 1szy 3, 2gi 5 i 3ci ostateczny 8 następującego listopada teraźn. 1828 roku; życzący kupić ten majątek mogą przybydź do Magistratury Powszechney Opieki w pomienionych dniach w czasie posiedzeń, i widzieć w niey przedającego się majątku inwentarz, warunki i formę przedażnego prawa. Dnia 13 sierpnia 1828 roku.

Непременный Членъ и Кавалеръ Клейстъ.
Секретарь Иванъ Солимани.

---

1 Litewsko-Wileńska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey będzie się przedawać przez aukcyą z publicznego targu oddany na ewikcyą i przeterminowany nieruchomy majątek Bohdanowo z miasteczkiem Bohdanowém i zaściankami Daukniewicze, Diesiatniki i Bagatelka, obywatelki Marszałkowey Kazimiry Czechowiczowey, położony w Wileńskiey gubernii w Oszmiańskim powiecie, w którym podług ostatniey 1816 roku rewizyi, liczy się 42 mężkiey i 36 żeńskiey płci dusz włościan, ze wszelką należącą do nich ziemią i wszelkiém na niey zabudowaniem; do czego naznaczono terminy do targow: 1szy 3, 2gi 5 i 3ci ostateczny 8 następującego listopada teraźnieyszego 1828 roku; życzący kupić ten majątek mogą przybydź do Magistratury Powszechney Opieki w pomienionych dniach w czasie posiedzeń, i widzieć w niey przedającego się majątku, inwentarz, warunki i formę przedażnego prawa. Dnia 13 sierpnia 1828 roku.

Непременный Членъ и Кавалеръ Клейстъ.
Секретарь Иванъ Солимани.

---

1 Litewsko-Wileńska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey będzie się przedawać przez aukcyą z publicznego targu oddane na ewikcyą i przeterminowane murowane domy żyda Jochela Mejerowicza Jochelsona położone w mieście Wilnie pod N. 231 — 232 — i 251; do czego naznaczono terminy do targow: 1szy 16, 2gi 17 i 3ci ostateczny 19 następującego listopada teraźn. 1828 roku; życzący kupić te domy mogą przybydź do Magistratury Powszechney Opieki w pomienionych dniach w czasie posiedzeń, i widzieć w niey inwentarz, warunki i formę przedażnego prawa. Dnia 13 sierpnia 1828 roku.

Непременный Членъ и Кавалеръ Клейстъ.
Секретарь Иванъ Солимани.

---

1 Naydujące się w zawiadywaniu Opieki Szlacheckiey Powiatu Wileńskiego domy w Mieście Wilnie położone, jeden Rzeczywistey Stanu Radczyni Lachnickiey, drugi zeszłego Asessora Sądu Głównego Litewsko-Wileńskiego 2go Departamentu Gaspra Romanowicza, będą się oddawać w arędę roczną, od dnia 29 września idącego roku z Publiczney Licytacyi, w dniach 24, 25 i ostatecznie 27 tegoż miesiąca, w Sali Sądu Ziemskiego, o godzinie 3 po południu odbydź się mającey, życzący więc zaarędować takowe domy, raczą w pomienioném mieyscu i czasie znaydywać się, gdzie i o warunkach Kontraktu zawiadomieni zostaną. (wprotokule podpisano) Prezydujący w Opiece Marszałek Wileński i Kawaler Stanisław Jasieński.

Za zgodność: Siemaszko Sekr. Szlach. P. W.

---

1 Wileńskiego garnizonnego Batalionu 2ey roty żołnierz Stanisław Gołużewski, idąc ulicą znalazł zegarek srebrny, i przedstawił go swojey zwierzchności, która odesłała do mnie dla wręczenia właścicielowi, jeżeli się okaże; przeto zawiadamia się przez ninieysze, iżby ta osoba, która takowy zegarek zgubiła, raczyła się zgłosić dla odebrania go, a razem dla opisania i udowodnienia jakiey formy, i jakiey fabryki był ten zegarek. Augusta 12 dnia 1828 roku.

Policmeyster Chrząstowski.

---

1 Szlachecka Opieka Białostockiego i Sokolskiego Ptow skutkiem rezolucyi swojey Zurnalney na dniu dzisieyszym nastałey podaje do wiadomości iż d. 2 września r. b. w pcie Sokol. w folwarku

Skarbowym Słoyce rozpocznie się licytacya na rzecz nieletnich Pajonow pozostałego po ich oycu Radcy Stanu Henryku Pajonie majątku składającego się z Koni, Bydła Owiec zagranicznych i krajowych znacznie uszlachetnionych, Pojazdow Garderoby, Bielizny, Miedzi i Naczyń Browarnych, Meblow i sprzętów różnych, niemniey sukna i Wełny i przedłużać się będzie aż do zupełnego wyprzedania całey pozostałości. Sokołka d. 7 augusta 1828 r. Deputat i Kawaler Todwer.

Asseror Szumkowski.

Assesor Bańkowski.

Assesor Swierzbieński.

Sekretarz Szemiotth.

---

1 Sąd Taxatorko-Exdywizorski Remissą Sądu Ziemskiego Powiatu Lidzkiego dnia 19 maja teraznieyszego 1828 roku nastałą, na usatysfakcionowanie kredytorow W. Ignacego Drogomir Potrykowskiego byłego Sędziego Ziemskiego Powiatu Trockiego przeznaczony, w dniu 8 teraznieyszego miesiąca junii, jako w terminie przez Remissę zakryślonym ad fundum do Majątku Lebiodki Bohumatczyńską zwaney, w Powiecie Lidzkim Gubernii Littewsko Grodzieńskiey leżącego zjechawszy; komportacyą na kredytorach stawających i niestawających przeznaczył, spełnić oną w Kancellaryi Ziemskiey Powiatu Lidzkiego w dniu 2 julii pod karami sprzeciwieństwa nakazał, akta inkwizycyi kalkulacyi i weryfikacyi z possesorem byłym tradycyynym JW. Marszałkiem Szachną udeterminował, i że expedyować one dnia 5 miesiąca 7bra roku teraznieyszego będzie zastrzegł, pomiarą Komornikowi zająć się poruczył, i Sąd swóy do dnia 15 miesiąca 9bra idącego 1828 roku odroczył. O czym trzykrotną Awizacyią przez Gazetę Kuryera Littewskiego wszystkie interessowane osoby zawiadamiając, że w następnym terminie na niestawających podług warunkow Remissy Amissyą zapisze, ostrzega. Datt. Roku 1828 junii 13 dnia.

b. Marszałek L. i Kawaler Exdywizor Alexander Narbuth.

Sędzia Ziemski Lidzki Exdywizor Antoni Frąckiewicz.

Sędzia Ziemski Lidzki Exdywizor Andrzey Hoffman.

Regent Adam Jodko.

---

1 Ogłoszone Prenumeratą dziełko N. Löflera pod tytułem: *Przepisy zdrowego utrzymania zębow i dziąseł*: wyszło z druku, i sprzedaje się w drukarniach Józefa Zawadzkiego, i Glügsberga. Cena exemplarza sr. kop. 50.

Wolno drukować Policmeyster Chrząstowski.

---

2 Od Litewsko Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż wzięty w Wileńskiey Gubernii w Brasławskim powiecie za nieokazanie paszportu zbiegły włościanin Froł Merkuljew, powiadający na examinie, iż jest włościaninem Witebskiey Gubernii Lepelskiego powiatu z majątku Kukucynie, należącego do obywatelki Okuszkowey, gdzie wzrost i do rewizyi zapisany, zkąd w miesiącu marcu teraźnieyszego roku, aby niebył wzięty w rokruty uciekł; z przyczyny nieprzedstawienia o nim dowodow, na mocy ukazow Rządzącego Senatu 29 sierpnia 1807, 15 października 1817 i 31 lipca 1824 roku, i N a y w y ż e y potwierdzoney d. 22 przeszłego marca Opinii Rady Państwa, przez rezolucyą Gubernialnego Rządu d. 7 czerwca teraźn. 1828 roku nastałą, uznany za włóczęgę, i odesłany na mocy zalecenia P. Zarządzającego Ministeryum Spraw Wewnętrznych, do Rygi do roty aresztantskiey do robot w fortecy, o czém uwiadamiają się właściciel lub gromada do którey ten włoczęga należy. Przymioty jego: wzrostu 2 arsz. 5 wiersz., twarzy nieco podługowatey pstrey, nosa małego, oczu karych, włosow na głowie ciemnych a na wąsach światło bląd, brodę goli, lewe ucho przekłute, religii Starobradzkiey, od urodzenia lat 31.

Assesor Józef Szulc.

Sekretarz Jamont.

Powytczyk Kwiatkowski.

---

2 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż wzięty w tuteyszey Gubernii, w Szawelskim powiecie za nieokazanie paszportu, zbiegły włościanin Jan Piotra syn Zacharow, powiadający na examinie, iż jest poddanym Kostromskiey Gubernii, Sałahorodskiego powiatu ze wsi Sieredniewo, należącey do obywatela Alexandra Dmitryewa Robozina, gdzie i w rewizyi zapisany, zkąd temu rok drugi, za paszportem tamecznego powiatowego Kaznaczeystwa wyszedł, który przez przyrodniego brata jego Eprakszysa Leontiewa jakoby skradziony został; dla nieprzywiedzenia do potwierdzenia tego naymnieyszych dowodow, na mocy ukazow Rządzącego Senatu 29 sierpnia 1807, 15 października 1817 i 31 lipca 1824 roku, i N a y w y ż e y potwierdzoney d. 22 przeszłego marca Opinii Rady Państwa, przez rezolucyą Gubernialnego Rządu d. 31 maja teraźn. 1828 roku nastałą, uznany za włóczęgę, i odesłany do Tobolskiey Magistratury o zsyłkowych dla osiedlenia w Syberyi, o czém uwiadamiają się właściciel tego włoczęgi lub gromada do którey należy. Przymioty pomienionego włoczęgi: wzrostu 2 arsz. 4 wiersz., twarzy okrągłey pełney, nosa miernego szerokawego, oczu błękitnoczarnych, włosow na głowie światłych, na wąsach i brodzie ryżowatych, na lewey nodze znaki od złamania, religii Grekorossyyskiey, od urodzenia lat 46.

Assesor Józef Szulc.

Sekretarz Jamont.

Powytczyk Kwiatkowski.

---

2 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, ażeby sukcessorowie zmarłey Jenerałowey woysk Polskich Konstancyi Wenderfowey z domu Jezierskiey, przybyli do Słuckiey Szlacheckiey Opieki z dowodami, dla odebrania pozostałego po niey ruchomego i nieruchomego majątku, na oznaczony prawami termin Dnia 2 sierpnia 1828 roku. Mińskiego Gubernialnego Rządu Sekretarz Radca Honorowy i Kawaler Felicyan Arcimowicz.

Naczelnik Stołu Hulakin.

---

3 Litewsko-Wileńska Magistratura Powszechney Opieki niniejszem ogłasza, iż w niey przedawać się będzie z publicznego przez aukcyą targu oddany na ewikcyą i przeterminowany, murowany trzypiątrowy dom P. Jenerałowey Fitinhofowey, położony w mieście Wilnie na

Niemieckiey ulicy pod N. 375. Targi naznaczają się: 1szy 21, 2gi 22, i 3ci ostateczny 24 następującego września teraźn. 1828 r.; życzący kupić ten dom mogą przybydź do Magistatury Powszechney Opieki w czasie posiedzeń, i widzieć w niey inwentarz z ocenką i formę przedażnego prawa.

Sekretarz Jan Solimani.

Litewsko-Wileńska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszem ogłasza, iż w niey przedawać się będzie z publicznego przez aukcyą targu oddany na ewikcyą i przeterminowany, murowany dwupiątrowy dom żydow Wólfa Szlomowicza i Lei Leyzerowey Nechisowey, położony w mieście Wilnie na Końskim rynku pod N. 1191. Targi naznaczają się: 1szy 25, 2gi 26, i 3ci ostateczny 29 następującego października teraźń. 1828 r.; życzący kupić ten dom mogą przybydź do Magistratury Powszechney Opieki w czasie posiedzeń, i widzieć w niey inwentarz z ocenką i formą przedażnego prawa.

Непременный Членъ и Кавалеръ Клейстъ.
Секретарь И. Солимани.

---

3 Izba Skarbowa Mińska, przez pismo pod dniem 2 teraźnieyszego sierpnia N. 4824 do Redakcyi, poleciła uczynić wezwanie życzących sobie weyść do obowiązkow w teyże Izbie w Oddziale Ekonomicznym z pensyą etatową, jednego Naczelnika Stołu do stołu sądowego, do Kontrolnego dwóch zdolnych do zajęcia mieysc Kontrolerów, i dwóch zdolnych do robienia rachunkow ku pomocy pierwszym, i do naznaczenia w zdarzeniu wakansu na Buchalterów do Kaznaczeystw, z przedstawieniem oraz, na dowod porządnego sprawowania się i zdatności każdego do robót, prawem przepisanych attestatow z tych mieysc, w których odbywali służbę.

---

3 Sąd Ziem. Ptu. Ihumeń. słuchał ukazu Mińskiego Guber. Rządu w d. 22 junii b. r. pod N. 26,833 na raport Ihumeń. Mieyskiey Policyi nastałego, przedpisującego teyże policyi, aby ta o śmierci Felicyana Grzybowskiego Porucz. b. W. P. z dołączeniem opisania pozostałey po nim ruchomości, Sąd niniejszy uwiadomiła, któremu tymże ukazem zalecono na termin prawem przepisany Sukcessorow tegoż Grzybowskiego wezwawszy, dowody przez nich przyniesione rozpatrzyć, spory bydź mogące roztrzygnąć i między tem ruchomość potostałą ocenić, z oney nieważną podpadającą zepsuciu z publicznego targu sprzedawszy, pieniądze uzyskane do uczynienia postanowienia komu one należeć powinny, do Przykazu Mińskiego odesłać, i o następności Rządowi Gubern. donieść, i w kolei Kommunikacyi Ihumeń. Mieyskiey Policyi na dwókrotne potrzebowanie Sądu niniejszego w dniu 2 augusta daney, przy której opisanie pozostałey po zeszłym Grzybowskim ruchomości dołączono, dla uczynienia w skutek powyższego Rządu Guber. Min. przedpisania, rozporządzenia, zatém Postanowił: dla jawienia się Sukcessorow zeszłego Felicyana Grzybowskiego z prawnemi dowodami do Sądu niniejszego, termin od daty niniejszego postanowienia dwumiesięczny przeznaczyć z tém ogłoszeniem, że w ciągu takowego czasu wolno jest tymże Sukcessorom dowody ze swey strony do Sądu tuteyszego przynosić, które po upłynieniu przeznaczonego terminu niezawodnie rozpatrywane będą; o czym iżby ciż Sukcessorowie byli wiadomi, w tem celu dla trzykrotnego przez Gaz. Kur. Lit. ogłoszenia niniejszego postanowienia, do Redakcyi Wileń. postać Kommunikacyą, a Rządowi Guber. Mińs. raportem donieść. R. 1828 augusta 2 d.

Aurelian Wolski Podsęd. Ziem. Ihum.
Piotr Puciata Podsędek Ziem. Ihumeń.
Wiktor Oziembłowski Ziem. Ihum. Pisarz
Regent Leonard Oziembłowski.

---

1 Ciągnienie Loteryi na dniu 12 teraźnieyszego miesiąca z przyczyny niezłożonych pieniędzy za bilety rozebrane na wypuszczające się dwanaście sztuk różnych Brylantowych i Srebrnych fantow, ogłoszone przez Awizacyą w Kuryerze Litewskim umieszczoną pod N. 96 niewzięło skutku, a zatym niżey podpisany uprasza tych osob, które jeszcze nie wniosły należnych za Bilety rozebrane, pieniędzy, aby przed ciągnieniem takowey Loteryi raczyły na dniu 17 teraznieyszego miesiąca augusta odesłać do Abrahama Ickowicza Finkelsa rozdającego one, lub pieniądze lub na powrót Bilety, jakie przy ciągnieniu Loteryi na dniu 19 augusta idącego miesiąca życzącemu kupić będą wydane, gdyby zaś nie było podobney przeszkody w ciągnieniu Loteryi na dniu 19 augusta w Domu Starozakonnego Michela przeciwko Ratusza położonego w Handlu Cukiernika JPana Jana Szpora o godzinie trzeciey po południu w następną niedzielę o zapłacenie pieniędzy za wzięte bilety upraszam, lub że nastąpi wykassowanie osob niezapłaconych Biletow, ogłasza się.

Andrzey Jankowski.

Wolno drukować Policmeyster Chrząstowski.

---

2 Sąd Taxatorsko Exdywizorski Mińskiey Gubernii Borysowskiego Powiatu na rozdział majętności Wołosowicz, po zeyściu ś. p. W. Mikołaja Reutta do Dziedzictwa JWey Maryi Leokadyi Eberlein Sztatskiey Sowietnikówny, z całym obszarem i ze wszystkiemi Attynencyami należny, przeznaczony, w terminie z Remissy naznaczonym na dniu 27m miesiąca julii biegącego roku w Komplecie przybywszy na mieysce, czynność pierwszo-zjazdową załatwił, komportacyą wszystkich papierów w dniu 28m miesiąca augusta teraźnieyszego roku pod karami sprzeciwieństwa udecydował, i termin ostatecznego zjazdu na dzień 23 miesiąca marca następującego 1829 roku do majętności Wołosowicz naznaczył, o czem, ażeby wiedziały interessowane Strony i z dopominkami przed wzięciem do namowy jawiły się sub amissione rei, ostrzega. 1828 roku julii 30 dnia.

Wincenty Swięcicki Sędzia Ziemski Borys. Exdywizor.

Ignacy Sienkiewicz Podsędek Ziem. Borys. Exdywizor.

Jan Odyniec Pisarz Z. P. Borysow. Exdywizor.

Zenon Miładowski Regentt Exdywizorski, Guberński Sekretarz.

---

3 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż z przyczyny nie płacenia przez właścicieli majątkow Mencenent Mierzejewkę, i wsi Kuźmicz i Zorychi Radcę Stanu Lubanskiego, w terminie należnych z tych majątkow, w Wileyskim Powiecie położonych, od Poje-

(*)

znickich kapitałow procentow, i nie zabezpieczenia onych na osobney swobodney ewikcyi, jakowych liczy się srebrem na Menczenentach kapitału 26,160 rub., procentow i peny do 1go stycznia 1828 roku 11,960 rub. 64 kop. srebr., a na wsiach Kuzmiczach i Zurychach kapitału 10,580 rub., procentow i peny także do 1go stycznia 1828 roku 8,196 rub. 7½ kop., przedawać się będą ten majątek i wsi w tym Rządzie z publicznych targow w terminach: 1szym 20 sierpnia, 2gim 22 września, i 3cim 25 października teraźn. 1828 roku, w których podług inwentarzow pokazano, mianowicie: podług inwentarza majątku Menczenent w folwarku Menczenentach: dworne i folwarczne zabudowanie z młynem wołowym i studnią, fruktowy ogrod obszerności 1 morg 150 prentow, ogrody na trzech morgach 200 prentow, w dwornych trzech zmianach ziemi 237 morgow i 150 prentow, we trzech zmianach sianożęci 107 morgow 259 prentow, na których dwóch wyłączając jedną zmianę na popar, ukasza się siana 215 wozow, oziminy sieje się 29 beczek 6 ośmin i 12 garncy; kaplica, 3 karczmy, kuźnia; dochodu z tych karczem 115 rub. srebr.; wsi Wołki, Poharce i Kursewicze: w nich ciągłych włościańskich domow 35, czynszowych 3, kątnikow 14, i pustych 15; dusz mężkich 137, żeńskich 158; z tych włościan dochodu 235 rub. 96 kop. srebr., ziemi pod niemi 38 włok; w folwarku Zacharewszczyznie dworne i folwarczne zabudowanie, ogrodow 2 morgi i 200 prentow, w dwornych zmianach ziemi 251 morgow, sianożęci, których obszerność nieoznaczona, wyłączając popar, na 215 wozow; oziminy sieje się 23½ beczki, 4 karczmy z których z sianożęciami od pustoszy przyłączonemi, rocznego dochodu 105 rub. srebr., do tego folwarku należą wsi Kiryłowicze, Michniczymowicze, w nich ciągłych włościańskich dymow 57, czynszowych 5, kątnikow 5, pusty 1; dusz mężkich 147, żeńskich 147, czynszu z tych włościan 248 rub. 90 kop. srebr., ziemi pod nim 28½ włok; w folwarku Podkrajewszczyźnie, zabudowanie folwarczne, ziemi pod ogrodami, dwornemi zmianami, wygonem i sianożęciami, do folwarku należącemi, 131 morgow, 230 prentow, siana ukasza się 60 wozow, oziminy sieje się 7 beczek i 28 garcy, zboża w snopach 157 kop. 40 snopow; 1 karczma z którey dochodu 10 rub. srebr.; wieś Podkrajewszczyzna, dymow w niey włościańskich ciągłych 9, dusz mężkiey płci 39, żeńskiey 29, ziemi pod włościanami 6 włok, czynszu z nich 42 rub. 78 kop. srebr., w ogóle we wszystkich trzech folwarkach dymow ciągłych włościańskich 81, czynszowych 8, kątnikow 19, pustych 16, dusz w 7 wsiach płci mężkiey 323, żeńskiey 334, ziemi w possesyi włościan 72½, pod folwarkiem dwornym z sianożęciami, gajami, zaroślami, błotem może bydź do 30 włok, a w ogóle tey ziemi mniey więcey 100 włok; lasu w Menczenentach niema, jest tylko gay brzozowy z innemi drzewami mało zarosły, pod którym ziemi 1 i pół włoki, z tych włościan czynszu 527 rub. 64 kop. sr., bydła rogatego 183 sztuki, które ocenione 391 rub. 80 kop. srebr., owiec 40, świń 28, koz 4, indykow 61, gęsi 70, kur 42, które ocenione w ogóle 52 rub. 10 kop. sr., miedzi browarney 16 pudow i 37 funtow, która oceniona 121 rub. 80 kop., różne gospodarskie sprzęty ocenione 26 rub. 13 kop. sr., dochodu z różnych artykułow od 1 listopada do 11 kwietnia 1828 roku 1452 rub. 38½ kop., rozchodu 568 rub. 48½ kop., rocznego dochodu który powinien obracać się na zaspokojenie długu Edukacyyney Kommissyi 1090 rub. 60 kop., a takiegoż z przyłączeniem 5go procentu dla opiekuna 1148 rub., dziesięcioletnia proporcya 11,480 rub. srebr.; a w inwentarzu wsi Kuźmicz i Zurychi, te wsi w których obudwóch domow ciągłych włościańskich 40, czynszowych 2, dusz mężkich 124, żeńskich 103, dwie karczmy, pod włościanami 22 włoki, pod pustoszami 4½ włoki, pod lasem 4 włoki, a wszystkiey 30½ włok; pokazano rocznego dochodu, wyłączając 5 procent dla opiekuna, 319 rubli 64 kop., 10cioletnia proporcya 3196 rub. 40 kop. sr.; takowe opisania czyli inwentarze okazane będą kupującym za przybyciem ich do targow; zatem życzący kupić pomienione majątki, zechcą przybydź do Mińskiego Gubernialnego Rządu do targow na wyżey pomienione terminy. Dnia 31 lipca 1828 roku.

Sowietnik Demjan Czerniajew.
Expedytor Sułkowski.
Rejestrator Łaski.

A v i s.

3. Le soussigné authorisé par l'Université Imperiale de Vilna a l'honneur de prévenir le Public, et la jeunesse fréquentant la susdite Université, qu'à compter du 1er septembre 1828, il consacrera 6 heures par jour pour les personnes qui desireraient se fortifier dans la langue Française. Il ose se flatter, que par son zèle, il facilitera l'avancement des personnes qui lui accorderont leur confiance, de manière, qu'eux mêmes pourront sans efforts juger de leurs progrés. De même si quelqu'un souhaitait demeurer chez-lui pendant le cours de l'année scolaire 1828—29, ses prétentions s'accorderaient au temps et aux circonstances.

Les personnes qui voudraient donc entrer en pour-parler avec lui, sont priées de le faire avant la fin des vacances, en s'adressant; place de l'Hotel de Ville, Maison du Monastère N. 43 à côté de la Pharmacie-Verte. *Frémy.*

Niżey podpisany, upoważniony przez Uniwersytet Cesarsko Wileński, ma zaszczyt donieść Publiczności i młodzieży uczęszczającey dopomienionego Uniwersytetu, że od 1go września 1828 r. poświęci 6 godzin na dzień dla osób życzących się wydoskonalić w języku Francuzkim. Śmie pochlebiać sobie, że przez swoję usilność ułatwi postęp tym, którzy położą w nim swe zaufanie, tak dalece, iż oni sami będą mogli z przekonaniem sądzić o swojey korzyści. Nadto, jeśliby kto żądał mieszkać u niego przez ciągły rok 1828—29 znaydzie opłatę przystosowaną do czasu i okoliczności.

Krórzyby życzyli weyść z nim w umowę, upraszają się podczas wakacyi dla pomówienia z nim do domu Monasterskiego przy Aptece Zieloney pod Ratuszem N. 43. *Frémy.*

Wolno drukować Policmeyster Chrząstowski.

Obserwacye meteorologiczne.	Czas obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau	W i a t r y	Odmiana w powiet.
	d. 13 godz. 2½ wiecz	27 cal. 6,2 lin.	+ 15,75 stopni	Połudmowy	Pochmurno
	d. 14 — — —	27 — 9 1 —	+ 15,75 — —	Południowy	Pogoda
	d. 15 godz. 5 rano.	27 — 8,8 —	+ 11,5 — —	Zachodni	Pagoda niepewna